

BASINDA CEZA SORUMLULUĞU (*BASIN CEZA HUKUKU*)

BASIN SUÇLARI

BASILMIŞ ESERİN İÇERİĞİNE İLİŞKİN SUÇLAR

DAR ANLAMDA BASIN SUÇLARI
BASIN YOLUYLA İŞLENEN SUÇLAR

Küçüktaşdemir

BASIN DÜZENİNE KARŞI SUÇLAR

YAYIN ÖNCESİ DÜZEN
YAYIN SIRASINDAKİ DÜZEN
YAYINDAN SONRAKİ DÜZEN

BASIN SUÇUNUN ÖĞELERİ

BASIN SUÇLARININ
OLUŞTUĞU DURUMLARDA
SORUMLULUĞUN
BELİRLENMESİ İÇİN BASIN
KANUNU'NUN 11.MADDESİ
UYGULANIR.

BASILMIŞ ESERİN
İÇERİĞİNE İLİŞKİN
SUÇLARIN ÖĞELERİ:

BASILMIŞ ESERİN
DÜŞÜNSEL
İÇERİĞİ

Küçüktaşdemir

BASILMIŞ ESERİN
YAYINLANMASI

DÜŞÜNSEL İÇERİK
İLE KANUNİ TİP
ARASINDAKİ
İLİŞKİ

BASIN SUÇUNUN ÖĞELERİ

DÜŞÜNSEL İÇERİK

- «Basın suçlarının özel bir ceza sorumluluğu rejimine bağlanmasının nedeni basının kitleler üzerindeki *düşünsel etkinliğinin* etkili bir biçimde denetlenmesidir.»
- Aleniyeti veya yayını unsur ya da ağırlaştırıcı neden olarak kabul eden suçlara ek olarak teşvik, tahrik, propaganda, övme, telkin, ifşa hareketleri ile işlenen suçlar, şartları oluştuğu takdirde dolandırıcılık, şantaj gibi suçlarda da basın araç olabilir.

Küçüктаşdemir

YAYINLANMAYA İLİŞKİN İCRA HAREKETİ

- *HERHANGİ BİR BİÇİMDE KAMUYA SUNULMA (MD.2/1,B)*
- *GÖSTERİLME, ASILMA VE DİNLETİLMEDE ALENİYET BULUNMALI*
- *YÖNELDİĞİ OKUYUCU KİTLESİNİN BELİRLİ OLMAMASI GEREKİR!!*

YAYININ GERÇEKLEŞME ANINA İLİŞKİN TEORİLER

«Basın Kanunu Madde 11- Basılmış eserler yoluyla işlenen suç yayım anında oluşur.»

ESERİN
MUHATABININ
EGEMENLİK ALANINA
SOKULMASI
DURUMUNDA YAYININ
GERÇEKLEŞECEĞİ

Küçüktaşdemir

ESERİN DAĞITANIN
EGEMENLİK
ALANINDAN ÇIKMASI
HALİNDE YAYININ
GERÇEKLEŞECEĞİ

BASINDA CEZA SORUMLULUĞU SİSTEMLERİ

GENEL
KURALLARA
GÖRE
SORUMLULUK
SİSTEMİ

ÖZEL SORUMLULUK SİSTEMLERİ

Küçüktaşdemir

KANUNİ
SORUMLULUK
SİSTEMİ

BASAMAKLI
SORUMLULUK
SİSTEMİ

TAKSİRDEN
DOĞAN
SORUMLULUK
SİSTEMİ

KARMA SORUMLULUK
SİSTEMLERİ

GENEL
SORUMLULUK-
KANUNİ
SORUMLULUK

GENEL
SORUMLULUK-
TAKSİR
SORUMLULUĞU

BASIN KANUNU

(Md. 11)

- *Sürelî yayınlar ve süresiz yayınlar yoluyla işlenen suçlardan eser sahibi sorumludur.*
- **Sürelî yayınlarda** eser sahibinin belli olmaması veya yayım sırasında ceza ehliyetine sahip bulunmaması ya da yurt dışında bulunması nedeniyle Türkiye'de yargılanamaması veya verilecek cezanın eser sahibinin diğêr bir suçtan dolayı kesin hükümlle mahkûm olduğu cezaya etki etmemesi hallerinde, sorumlu müdür ve yayın yönetmeni, genel yayın yönetmeni, editör, basın danışmanı gibi sorumlu müdürün bağılı olduğu yetkili sorumlu olur. **Ancak bu eserin sorumlu müdürün ve sorumlu müdürün bağılı olduğu yetkilinin karşı çıkmasına rağmen yayımlanması halinde, bundan doğan sorumluluk yayımlatana aittir.**

Küçüktaşdemir
- **Süresiz yayınlarda** eser sahibinin belli olmaması veya yayım sırasında ceza ehliyetine sahip bulunmaması ya da yurt dışında olması nedeniyle Türkiye'de yargılanamaması veya verilecek cezanın eser sahibinin diğêr bir suçtan dolayı kesin hükümlle mahkûm olduğu cezaya etki etmemesi hallerinde yayımcı; yayımcının belli olmaması veya basım sırasında ceza ehliyetine sahip bulunmaması ya da yurt dışında olması nedeniyle Türkiye'de yargılanamaması hallerinde ise basımcı sorumlu olur.
- Yukarıdaki hükümler, sürelî yayınlar ve süresiz yayınlar için **bu Kanunda aranan şartlara uyulmaksızın yapılan yayınlar hakkında da uygulanır.**

BASIN HUKUKUNDA CEZA SORUMLULUĞU

İSTİSNA: Ancak bu eserin sorumlu müdürün ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkilinin karşı çıkmasına rağmen yayımlanması halinde, bundan doğan sorumluluk yayımlatana aittir.

Eser sahibinin belli olmaması
(ANONİMLİK HAKKI)

Yayım sırasında ceza ehliyetine sahip bulunmaması

Yurt dışında bulunması nedeniyle Türkiye'de yargılanamaması

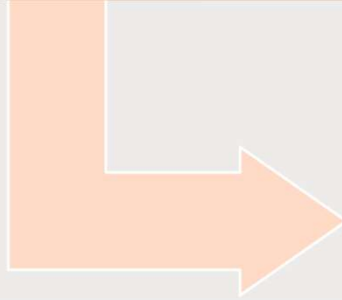
Verilecek cezanın eser sahibinin diğer bir suçtan dolayı kesin hükümle mahkûm olduğu cezaya etki etmemesi hallerinde

Küçüktaşdemir

DÖNEMSEL YAYINLARDA CEZA SORUMLULUĞU

BASIN
SUÇLARININ ASLİ
FAİLİ ESER
SAHİBİDİR.

Küçüktaşdemir

SORUMLU
MÜDÜR

SORUMLU
MÜDÜRÜN BAĞLI
BULUNDUĞU
YETKİLİ

- YAYIN YÖNETMENİ
- GENEL YAYIN YÖNETMENİ
- EDITÖR
- BASIN DANIŞMANI

SÜRESİZ (DÖNEMSEL OLMAYAN) YAYINLARDA CEZA SORUMLULUĞU

*Süresiz yayınlarda yazı
işleri müdürünün işlevini
icra eder.*

YAYINCI

**ESER
SAHİBİ**

BASIMCI

Küçüktaşdemir

- Yayımcının belli olmaması
- Basım sırasında ceza ehliyetine sahip bulunmaması
- Yurt dışında olması nedeniyle Türkiye'de yargılanamaması hallerinde

YARGILAMA REJİMİ

■ ACELE İŞLERDEN SAYILIR

■ ÖZEL SÜRELER KOYULMUŞTUR

- *Basılmış eserler yoluyla işlenen veya bu Kanunda öngörülen diğer suçlarla ilgili ceza davalarının bir muhakeme şartı olarak, günlük süreli yayınlar yönünden dört ay, diğer basılmış eserler yönünden altı ay içinde açılması zorunludur.*

- Bu süre eserin Cumhuriyet savcısına teslimiyle başlar. Küçüktaşdemir
- Teslim söz konusu değilse, savcı tarafından öğrenildiği tarih esas alınır.
- Kovuşturulması şikâyete bağlı suçlarda dava açma süreleri, suç için kanunun öngördüğü dava zamanaşımı süresini aşmamak şartıyla, suçun işlendiğinin öğrenildiği tarihten başlar.

■ CEZA DAVALARINDA YER YÖNÜNDEN YETKİ İÇİN BKZ. CMK md.12

■ Mahkemenin birden fazla dairesi varsa, davalar iki numaralı mahkemede görülür.

TANIKLIKTAN ÇEKİNME HAKKI

(Basın Kanunu md. 12)

SÜRELİ YAYININ

- SAHİBİ
- SORUMLU MÜDÜRÜ
- ESER SAHİBİ

BİLGİ, BELGE
DAHİL HER
TÜRLÜ HABER
KAYNAĞINI

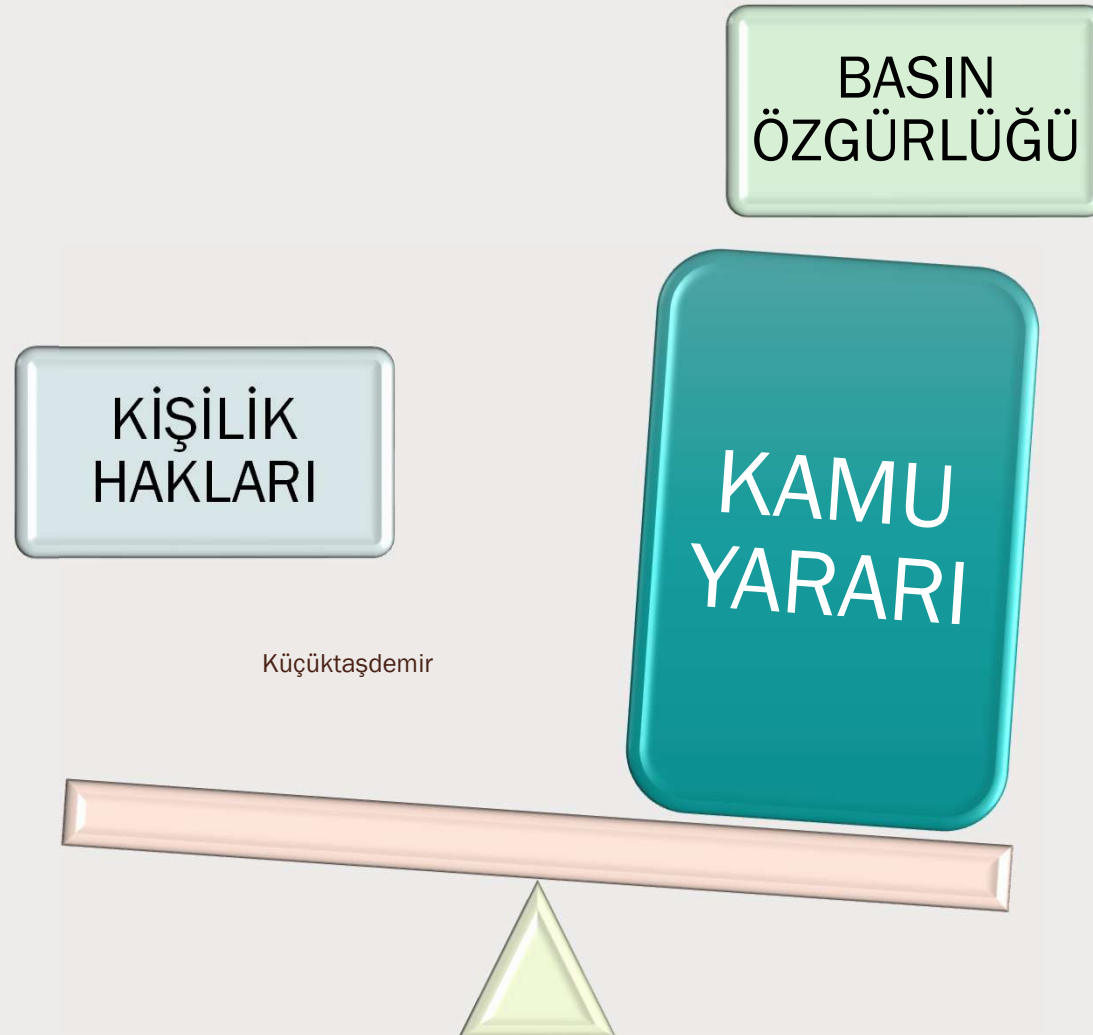
Küçüktaşdemir

AÇIKLAMAYA
VE BU KONUDA
TANIKLIK
YAPMAYA
ZORLANAMAZ.

HABER KAYNAĞINI AÇIKLAMAMA

KİTLE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜNÜN SINIRLANDIRILMASI

KİTLE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜNÜN SINIRLANDIRILMASI

KİŞİLİK HAKLARI DOLAYISIYLA SINIRLAMA

ÖZEL HAYAT

HABER VERME VE ELEŞTİRİ HAKKI

HABERİN GERÇEK OLMASI

- *MADDİ GERÇEKLİK DEĞİL GÖRÜNÜRDEKİ GERÇEKLİK*
- *ANA KONU X TALİ KONU*
- *RESMİ MAKAMLAR*

HABERİN GÜNCEL OLMASI

- *SİYASİLER*
- *GEÇMİŞTE MEYDANA GELMİŞ BİR OLAYIN GÜNÜMÜZLE BAĞLANTISI*

HABERİN VERİLMESİNDE KAMU İLGİ VE YARARININ BULUNMASI

- *İLGİLİ KİŞİNİN TOPLUM İÇİNDE YERİ*
- *HABER VEYA ELAŞTİRİNİN GEREKLİLİĞİ*
- *HABER VEYA ELEŞTİRİNİN İÇERDİĞİ BİLGİ*
- *HEDEF KİTLE*

Küçüktaşdemir

HABERİN VERİLİŞ ŞEKLİNİN HABERİN ÖZÜNE UYGUN OLMASI

- *ORTALAMA BİR BİREYİN HABERE VERECEĞİ ANLAM*
- *ÖZLE BİÇİM ARASINDA ÖLÇÜLÜLÜK (eserin bütünü göz önüne alınır.)*₁₀₂